

ÎN C H E I E R E

4 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Sarev Raisa împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la constatarea perioadei din 21 octombrie 1992 până la 24 ianuarie 2017 ca vechime în muncă în calitate de funcționar public și stabilirea pensiei de funcționar public,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 7 iunie 2017,

c o n s t a t ă :

La 3 aprilie 2017 Sarev Raisa a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM cu privire la constatarea perioadei din 21 octombrie 1992 până la 24 ianuarie 2017 ca vechime în muncă în calitate de funcționar public (grefier) și stabilirea pensiei de funcționar public.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că din 21 octombrie 1992 până la momentul înaintării cererii de chemare în judecată a activat în funcție de grefier în cadrul Judecătoriei Anenii Noi, iar în legătură cu atingerea vârstei de pensionare (55 ani), s-a adresat cu cerere către Casa Națională de Asigurări Sociale a RM privind stabilirea pensiei de funcționar public, cu anexarea documentele necesare.

A invocat că prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM nr. 694 din 23 februarie 2017 privind calcularea pensiei de funcționar public, a fost refuzată admiterea cererii înaintate și calcularea pensiei de funcționar public, decizia dată fiind recepționată la 1 martie 2017.

A relatat că în decizia emisă de pârât a fost indicat că în conformitate cu art. 47 a Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat, stagiul special de cotizare necesar în serviciul public este de cel puțin 15 ani, pentru acordarea dreptului la

pensie de funcționar public se includ perioadele de activitate în funcțiile publice în autoritățile publice care au activat pe teritoriul Republicii Moldova conform Nomenclatorului autorităților publice și al funcțiilor publice din cadrul lor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 412 din 22 aprilie 2004 și în funcțiile publice prevăzute în Clasificatul unic al funcțiilor publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 151 din 23 februarie 2001, iar funcția de grefier al instanței judecătorești a fost inclusă în clasificatorul dat prin Hotărârea nr. 1399 din 24 noiembrie 2003 în vigoare din 28 noiembrie 2003 și astfel conform Nomenclatorului sus-menționat activitatea în funcție publică nu poate servi drept temei pentru calcularea pensiei ca funcționar public, deoarece la momentul adresării s-a calculat stagiul special în funcția publică de 13 ani.

Reclamanta a reiterat că la 15 martie 2017 s-a adresat către pârât cu o cerere prealabilă privind anularea deciziei nominalizate, însă cererea a rămas fără soluționare.

A susținut că în stagiul de cotizare în serviciul public se includ perioadele de activitate în funcții publice în autoritățile publice, care până la data intrării în vigoare a Legii serviciului public din 4 mai 1995 au activat pe teritoriul RM în funcțiile prevăzute de Clasificatorul unic al funcțiilor publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 151 din 23 februarie 2001 și Legea nr. 155 din 21 iulie 2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice.

A menționat că în vederea stabilirii pensiei de funcționar public este necesară realizarea stagiului de cotizare special în serviciul public de cel puțin 15 ani, iar actul care confirmă stagiul de cotizare este carnetul de muncă, și în lipsa carnetului de muncă, în cazurile în care în carnetul de muncă se includ înscrieri incorecte sau lipsesc înscrieri despre anumite perioade de activitate, pentru confirmarea stagiului de muncă se iau în considerare adevăratele, extrasele din ordine, conturile personale, statele de salarii.

A invocat că în baza datelor carnetului de muncă beneficiază de pensie pentru limita de vârstă ca funcționar public din 21 octombrie 1992, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1399 din 24 noiembrie 2003, prin care s-a completat Clasificatorul unic al funcțiilor publice la poziția generică (01 martie 2005), fiind completată poziția de grefier al instanței judecătorești.

Prin hotărârea dată adoptată la 24 noiembrie 2003, fiind doar completat Clasificatorul funcțiilor publice cu funcția de grefier și nu s-a stipulat vreun termen sau perioadă specială de calculare a vechimii în serviciul public pentru funcția de grefier, nu s-a indicat că funcția de grefier urmează să se includă în vechimea serviciului public anume din data adoptării acestei Hotărâri de Guvern și că anume din această dată urmează a fi calculată și pensia funcționarului public al funcției de grefier.

A reiterat că pârâtul prin decizia sa, a interpretat vădit extensiv și defavorabil Legea serviciului public, deoarece pensia funcționarului public pentru funcția de grefier nicidecum nu urmează a fi calculată după cum consideră CTAS Anenii Noi din data adoptării Hotărârii Guvernului nr.1399 din 24 noiembrie 2003, în vigoare

din 28 noiembrie 2003, ci la caz, prin constatarea faptului din data angajării reclamantei în funcție de grefier la 21 octombrie 1992.

A solicitat constatarea perioadei din 21 octombrie 1992 până la 24 ianuarie 2017 ca vechime în muncă în calitate de funcționar public (grefier), obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM să includă vechimea în muncă de grefier la stabilirea și calcularea pensiei ca funcționar public.

Prin hotărârea Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru din 7 iunie 2017 a fost admisă acțiunea, s-a constatat perioada 21 octombrie 1992 – 24 ianuarie 2017 ca vechime în muncă în calitate de funcționar public, perioadă în care Sarev Raisa a exercitat atribuții de grefier al instanței de judecată.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale a RM să includă în vechimea în muncă în calitate de grefier, perioada 21 octombrie 1992 – 24 ianuarie 2017 la calcularea pensiei în privința Raisei Sarev și stabilirea pensiei ca funcționar public.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2017 a fost respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale a RM și a fost menținută hotărârea Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru din 7 iunie 2017.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că potrivit dispozițiilor art. 48 alin. (3) al Legii privind organizarea judecătorească, grefierul instanței judecătorești are statut de funcționar public.

Prin hotărârea Guvernului nr. 1399 din 24 noiembrie 2003, funcția de grefier al instanței judecătorești a fost inclusă în Clasificatorul unic al funcțiilor publice, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 151 din 23 februarie 2001, la poziția 01.02.26, iar prin hotărârea Guvernului nr. 1001 din 26 decembrie 2011 privind punerea în aplicare a unor acte legislative, a fost abrogată hotărârea Guvernului nr. 151 din 23 februarie 2001.

Prin Legea nr. 155 din 21 iulie 2011, a fost aprobat Clasificatorul unic al funcțiilor publice, în care se regăsește și funcția de grefier al instanței judecătorești.

În corespundere cu art. 41 alin. (3) al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în vechimea în serviciul public intră și perioadele de activitate în calitate de funcționar public în autoritățile publice care au funcționat pe teritoriul Republicii Moldova până la punerea în aplicare a prezentei legi.

Conform prevederilor art. 47 lit. b) al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat, stagiul de cotizare în serviciul public include perioadele de activitate în funcții publice în autoritățile publice care au activat pe teritoriul Republicii Moldova până la data intrării în vigoare a Legii serviciului public nr. 433 din 4 mai 1995 (abrogată la 01 ianuarie 2009), conform modului stabilit de Guvern.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM contestată, reclamantei i-a fost lezat dreptul la pensie, aceasta fiind îndreptățită de a beneficia de pensia în mărimea calculată din stagiul complet de cotizare în funcție publică, inclusiv în perioada de activitate în calitate de grefier în cadrul instanței judecătorești în perioada sus-menționată.

Or, din conținutul normelor citate mai sus reiese indubitabil că reclamanta exercita funcția de grefier la data la care aceasta a fost atribuită la categoria funcțiilor

publice, respectiv la data intrării în vigoare a Legilor nominalizate, aceasta este în drept de pretinde includerea acestei perioade în stagiul de cotizare în funcții publice.

La 25 ianuarie 2018 Casa Națională de Asigurări Sociale a RM a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei contestate cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că perioada de activitate în calitate de grefier al instanței de judecată nu a fost inclusă ca activitate în serviciul public din motiv că potrivit Hotărârii Guvernului nr. 1399 din 24 noiembrie 2003 din pct. 11 a Nomenclatorului categoriilor de lucrători care efectuează deservirea tehnică ce asigură funcționarea autorităților publice, cuvintele „grefier” și „traducător” au fost excluse.

A susținut că prin prisma acestui act normativ, persoanele care activau în funcțiile ce se ocupau de deservirea tehnică a instanțelor de judecată nu aveau statut de funcționar public și au fost introduse în Clasificatorul unic al funcțiilor publice abia din anul 2003, dată de la care activitatea în aceste funcții se consideră ca activitate în serviciul public.

A invocat că actul normativ nu are efect retroactiv și perioada de până în anul 2003 nu poate fi luată în calcul ca stagiul de cotizare în serviciul public.

Prin referința depusă la 15 martie 2018, Sarev Raisa a solicitat respingerea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale a RM cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2017.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

La caz se atestă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei din 9 noiembrie 2017 la 9 ianuarie 2018, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire nr. 33 (f. d. 94), însă date cu privire la recepționarea acesteia nu există la materialele cauzei.

Astfel, recursul declarat la 25 ianuarie 2018 împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2017, se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul

în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

considera inadmisibil recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva